

Prof. JUDr. Vojtech Tuka

* 4. 7. 1880 – Piarg (teraz Štiavnické Bane)
+ 20. 8. 1946 – Bratislava

Rector SU: 1939/40 – 1941/42

- Stredoškolské štúdium – gymnázium v Banskej Štiavnici a v Leviciach (1897)
- Vysokoškolské štúdium – Fakulta štátnych a právnych vied Budapeštianskej maarskej kráľovskej univerzity (1900)
- 1901 – doktor vied právnych a doktor vied štátnych
- 1902 – 1903 filozofické štúdium v Berlíne
- 1903 – právnické štúdium v Paríži
- 1900 – 1901 pravotársky koncipient v Budapešti
- 1901 – 1907 policajný konceptný úradník na policajnom riaditeľstve v Budapešti
- 1907 – 1911 mimoriadny profesor ústavného a medzinárodného práva, filozofie práva a politiky na Biskupskom právnickom lýceu v Pécsi (MR)
- 1911 – habilitovaný v odbore ústavná a administratívna politika na Fakulte štátnych a právnych vied Budapeštianskej maarskej kráľovskej univerzity
- 1912 – 1914 riadny profesor právnej filozofie a medzinárodného práva na Biskupskom právnickom lýceu v Pécsi
- 1914 – 1921 riadny profesor právnej filozofie a medzinárodného práva PraF Alžbetínskej univerzity v Bratislave
- 1921 – 1929 redaktor denníka Slovák
- 1925 – 1929 poslanec parlamentu
- 1929 – odsúdený za protištátnu činnosť na 15 rokov väzenia
- 1929 – 1937 výkon trestu v Leopoldove a na Pankráci
- 1937 – 1938 prepustený na nútený pobyt v Plzni
- Od 1938 – vedúci predstaviteľ Hlinkovej slovenskej ľudovej strany (HSĽS)
- 1939 – 1945 riadny profesor právnej filozofie a medzinárodného práva PraF SU v Bratislave
- 1939 – 1945 riaditeľ Seminára právnej filozofie (od r. 1942 Ústav právnej filozofie) PraF SU
- 1939 – 1945 riaditeľ Seminára medzinárodného práva (od r. 1942 Ústav medzinárodného práva) PraF SU
- 1939/40 – 1941/42 rektor SU
- 1939 – 1944 predseda vlády SR
- 1940 – 1944 minister zahraničných vecí SR
- 1946 – odsúdený Najvyšším súdom v Bratislave za zločiny proti ľudskosti na trest smrti. Rozsudok vykonaný 20. 08. 1946

Právnik, politik

Po zrušení PraF Alžbetínskej univerzity (1921) sa uchádzal o miesto riadneho profesora filozofie práva, politiky a medzinárodného práva na PraF UK. Odborná komisia navrhnutá profesorským zborom fakulty odmietla roku 1923 jeho žiadosť, okrem iných dôvodov, s tým, že "pod a vlastného doznanie žiadnu vedeckú činnosť nepreukázal a v jazyku slovenskom doposiaľ ni verejného nepreukázal". V ďalších rokoch bola jeho činnosť orientovaná politicky. Stal sa jedným z hlavných exponentov národnosocialistického radikálneho krídla HSĽS. Po vzniku slovenského štátu sa stal jedným z vedúcich ideológov a realizátorov princípov nacizmu na Slovensku. Ako predseda vlády a minister zahraničných vecí SR presadzoval politiku úplnej hospodárskej, politickej, vojenskej a kultúrnej závislosti Slovenska na Nemeckej ríši.

Koncom marca 1939 bol bez habilitácie menovaný riadnym profesorom bratislavskej právnickej fakulty. Po začatí svojho pôsobenia na univerzite presadzoval etatizáciu univerzity, jej včlenenie do stavovsko-autoritatívneho fašizujúceho systému a formou akejkoľvek personálnej únie – prezident ako "rector magnificentissimus" a minister školstva ako "supremus cancellarius" – zabezpečil kontrolu štátu nad univerzitou. Bol iniciátorom premenovania UK na Slovenskú univerzitu (1939).

Publikovaná činnosť

A szabadságról (1910); Návrh zákona o autonómii Slovenska (1921); Úcta svätej krvi Kristovej (1925); Rodobranecký katechizmus

(1928); Albánska krvná pomsta – inauguračná prednáška (1939); Slovenský národný socializmus (1940); Usmievavé Slovensko (1940), Die Rechtssysteme Grundriss einer Rechtsphilosophie (1941); Slovenský národný socializmus a roľníctvo (1941); Právne systémy (1942).

Členstvo vo vedeckých spoločnostiach a odborných komisiách

Predseda Osobitnej komisie SU pre spoluprácu s Lipskou univerzitou, komisie pre vypracovanie ústavy SR, legislatívnej komisie SU. Člen Slovenskej učenjenskej spoločnosti, stavebnej komisie SU, hospodárskej komisie SU, skúšobný komisár Zboru skúšobných komisárov pre štátne skúšky historickoprávne PraF SU, mestný senátor Deutsche Akademie v Mníchove.

Vyznamenania

Veľkokríž radu Nemeckého orla, veľkokríž bulharského radu sv. Alexandra, veľkokríž Rumunskej hviezdy, veľkokríž talianskeho radu sv. Maurícia a Lazara.

Pramene a bibliografia

- AUK, fond Učiteľia PraF UK, kart. 11
- AUK, fond RUK I., kart. 19, 26.
- Masaryk v slovníku naučnom. Praha 1933, díl VII., s. 394.
- Soznam osôb a ústavov a prednášok. Zimný semester študijného roku 1940-41. Bratislava 1940, s. 9, 14, 39, 45, 91.
- Slovák (XXII) 1940, s. 156, 4.7.1940.
- Soznam osôb, ústavov a prednášok. Zimný semester študijného roku 1942-43. Bratislava 1942, s. 16, 58, 76.
- Dolan, O.: Prehľad profesorov 1919-1966. Prehľad pracovníkov 1919-1948. Bratislava 1968, s. 78, 217, 218.
- 50 rokov Univerzity Komenského. Vydané pri príležitosti 50. Výročia založenia Univerzity Komenského. Bratislava 1969, s. 231.
- Encyklopédia Slovenska. Bratislava 1982, VI. zv., s. 136.
- Slovenský biografický slovník (od roku 833 do roku 1990). Martin 1994, VI. zv., s.136-137.
- Právnicki na Univerzite Komenského v Bratislave. 75 rokov činnosti Právnickej fakulty UK (1921-1996). Bratislava 1996, s. 58-68.
- Sivák, F: Vojtech Tuka (1880-1946). In:Právnicki na Univerzite Komenského v Bratislave. 75 rokov činnosti Právnickej fakulty UK (1921-1996). Bratislava 1996, s. 204-205.

Spracoval: PhDr. Viliam Csáder, vedúci Archívu UK